

- *Donateurs aan het woord*
- *Aandacht voor zieke en naaste*
- *Jongeren en Bardo slaan handen ineen*

NIEUWSBRIEF BARDO

Voorjaar 2020

Noblesse oblige

Over en Weer

Dankbaarheid is een woord wat we vaak terugkrijgen van mensen die verzorgd worden bij Bardo en ook van hun naasten. Maar ook is het een gevoel wat we als team zelf vaak hebben als mensen of zelfs hele organisaties fondsenwervingsacties op touw zetten, speciaal voor Bardo.

Ontvangen en delen

We ervaren dan ook heel sterk dat wat we ontvangen, we ook weer willen delen. Zoals de uitgebreide kennis over en ervaring met palliatieve zorg die we hebben opgedaan. Kennis en ervaring die we alleen hebben kunnen opdoen doordat mensen hun vertrouwen in Bardo stelden. Door bijvoorbeeld open staan voor de adviezen en begeleiding van een verpleegkundig consulent als je ongeneeslijk ziek bent. Of doordat iemand besluit om zijn of haar laatste dagen in het hospice van Bardo door te brengen en zich daar te laten verzorgen.

Deze kennis en ervaring brengen we ook graag over aan andere professionals, vanuit ons Leerhuis. Zodat mensen in de regio betere palliatieve zorg kunnen ontvangen. Maar ook wisselen we deze kennis en ervaring graag uit met een algemeen publiek. Zodat mensen beter weten wat de mogelijkheden zijn rondom palliatieve zorg. Zodat ze bewuste keuzes kunnen maken voor als het zover is en zij te horen krijgen dat ze niet meer te genezen zijn.

Met elkaar werken aan voorlichting

Samen met organisaties die ons sponsoren of giften geven, kijken we dan ook steeds meer naar mogelijkheden hoe we meer bekend kunnen maken over palliatieve zorg, en de rol van Bardo hierin. Zo zorgen we ervoor dat wat er binnenkomt bij Bardo, ook weer naar buiten gaat. Zodat we als hele Haarlemmermeerse gemeenschap profijt hebben van dat wat mensen en organisaties ons schenken.

In deze nieuwsbrief laten we diverse mensen aan het woord die zich inzetten voor en met Bardo. Zowel donateurs als zorgverleners. En we vroegen ze naar wat het ze ook bracht. Want dat vinden we als Bardo belangrijk. Dat het over en weer gaat. Want wie ontvangt, moet ook bereid zijn om te delen. Dat is een 'noblesse oblige', vinden wij. Dat zijn wij aan onze maatschappelijke positie verplicht. 📍

Kruisbestuiving

Bardo trekt met veel partijen samen op om goede palliatieve zorg in de regio mogelijk te maken. Bijvoorbeeld om kennis en ervaring uit te dragen naar zorgverleners van andere organisaties. Maar ook om kennis die we zelf nog niet hebben, naar binnen te kunnen halen. In de vorm van scholingen of op een andere manier.

Daarnaast komen regelmatig mensen van andere zorgorganisaties bij ons kijken om te zien hoe wij de zaken geregeld hebben. Daar leren zij van en wij ook op onze beurt. En we doen regelmatig mee aan onderzoeken over hospicezorg. Zoals onlangs een onderzoek over geluk waarbij we informatie ophaalden bij patiënten. Wat weer aanleiding biedt om onze kwaliteit te verbeteren maar ook die van andere organisaties in de palliatieve zorg.

Bijzondere avond van 'er zijn'

Onderstaand een ervaring van Joop die hij had als zorgvrijwilliger in het hospice van Bardo.

Het zou een bijzondere avond van 'er zijn' worden maar daar had ik toen nog geen flauw benul van. De avond begon rustig. De mensen die er liggen hebben relatief weinig zorg nodig, of omdat ze slapen of omdat ze nog hun eigen gang kunnen gaan.

Eigenlijk waren halverwege de avond alle nodige werkzaamheden al gedaan.

Ik liep nog één rondje langs de kamers. Aan het begin van de avond was ik ook al bij haar geweest. Daar lag ze. Een dame van hoge leeftijd met een ziek lichaam maar met een geest zo scherp. We raakten aan de praat en ze begon te vertellen.

Over haar leven, haar geloof, ons geloof, waar ze zo op vertrouwt. Bijna 1,5 uur heb ik ademloos naar haar zitten luisteren. Wat een bijzondere vrouw! Wat een verhalen!

Verhalen die mij raakten. Maar wat mij het meeste raakte was dat ze aan het eind van het gesprek mijn hand pakte en zei "zullen we samen bidden."

Vrijwilligerswerk is zo ontzettend mooi, zo dankbaar.

Dit soort gesprekken geeft mij ook de kracht en energie om dit werk te kunnen doen.

Het geeft mij inzicht om te relativieren.

Er is zoveel meer tussen hemel en aarde dan al het tastbare. En het is onbetaalbaar.

Reflectie van een arts in het hospice

Rond de jaarwisseling startte Lisan Ravensbergen bij Bardo als arts. Lisan is opgeleid tot anesthesioloog en pijnspecialist en besloot enige tijd geleden dat zij meer kennis en ervaring wilde opdoen als arts in de palliatieve zorg. Zij volgde een opleiding tot Kaderarts Palliatieve Zorg en sinds 2018 werkt zij als zelfstandige. Over de dagen dat Lisan meedraaide in Bardo als arts schreef zij een reflectie. Over wat ze zoal tegenkwam en wat ze van deze dagen had geleerd. Naar aanleiding hiervan volgde een interview met Lisan.

Waarom de palliatieve zorg?

Ik vind de palliatieve geneeskunde een mooie toevoeging aan mijn vak omdat het zowel breder is dan de anesthesiologie en pijnbestrijding als diepgaander. Ik heb altijd relatief veel interesse gehad in de mens achter de patiënt en ik merk, dat ik - als de arts die ik ben - mijn ei goed kwijt kan in dit onderdeel van mijn vak.

Hoe kwam je bij Bardo terecht?

Ik heb een aantal jaren ervaring opgedaan als zaalarts vooraf aan mijn medisch specialistische vervolgopleiding en tijdens de opleiding vooral in de gespecialiseerde hoek van het ziekenhuis: intensive care, operatiekamers, reanimaties, trauma-opvang, pijnbehandelingen, pijnpoli en als consulent in het palliatieve team. Ook mijn werk als SCEN-arts (SCEN: Steun en Consultatie bij Euthanasie) voegde al veel toe aan verbreding van mijn ervaring. De kaderopleiding bracht mij veel theoretische kennis maar ik had behoefte aan meer praktijkervaring. Ik heb in diverse hospices wel eens een kijkje genomen. Via Anneke van Bommel, arts bij Bardo, had ik al enkele malen gebruik gemaakt van de gastvrijheid van hospice Bardo. Toen ik actief zocht naar een stage-/werkplek in (het hart van) de palliatieve zorg, bood Anneke aan om onder haar supervisie een periode haar plek als arts in te nemen. Dat leek me een ideale manier om ervaring op te doen.

Wat viel je op bij Bardo?

Het is een groot team met heel toegewijde mensen, van betaalde krachten tot vrijwilligers. Het opvallendste verschil met mijn vorige werkplek is wel dat men oog heeft voor de mens achter de collega en achter de patiënt.

Wat heb je bij Bardo geleerd?

Ik heb bij Bardo veel kunnen leren. Of zoals een collega-arts het samenvatte: de veelzijdigheid van de palliatieve geneeskunde en de hoogspecialistische palliatieve zorg in het hospice.

Wat heeft Bardo van jou geleerd?

Ik denk dat die vraag nu nog te vroeg is. Hopelijk kan ik in de toekomst hier wel aan bijdragen. Ik ben voorstander van de benadering vanuit evidence based practice, dus het toepassen van kennis uit de wetenschap in combinatie met kennis uit ervaring en gebruikmakend van richtlijnen, toegespitst op de setting (in dit geval het hospice).

Zien we je nog terug bij Bardo?

Ja, dat is goed mogelijk. Ik kom graag af en toe naar het Leerhuis voor een bijscholing of casuïstiekbespreking en wellicht kan ik in de toekomst nog eens waarnemen als arts. Wordt vervolgd ;-). 🍀

Donateurs aan het woord

Waarom Bardo?

Jaarlijks schenken tal van organisaties en particulieren geld en materiële zaken aan Bardo. We zijn deze mensen en organisaties elke keer, hoe groot of klein de bijdrage ook is, ontzettend dankbaar dat zij Bardo helpen om haar doel te kunnen bereiken. We vinden het een enorme eer dat Bardo wordt uitgekozen als goede doel en zijn altijd benieuwd hoe mensen zo op Bardo zijn gekomen. We laten donateurs aan het woord over hoe zij op het idee kwamen om aan Bardo te schenken, en waarom zij in het bijzonder kozen voor Bardo.

Jamie Chua, oprichter van benefiet-evenement GIG Haarlemmermeer

Ik was 16 en jamde veel in Amsterdam, mijn moeder bracht me daar vaak heen en dan reden we meestal langs barakken. Op een dag vroeg ik aan mijn moeder, wat zijn die barakken? Zij zei toen: "Dat is Hospice Bardo". En ze legde uit dat dit een plek was waar mensen die niet meer beter worden, die weten dat ze binnenkort dood gaan, tot het laatste moment verzorgd worden. En toen ik dat hoorde, had ik elke keer dat ik naar Amsterdam reed heel gemengde emoties. Enerzijds ging ik genieten van de leuke dingen in het leven en tegelijkertijd werd ik me heel erg bewust van de minder leuke dingen in dit leven. Ik ging toen eens langs en zag met mijn eigen ogen dat Bardo fantastische dingen deed.

Ik besloot met mijn zusje Cynthia en andere vrienden een benefietshow te organiseren. Dat is uitgegroeid tot stichting GIG Haarlemmermeer, waarbij we een simpele visie ontwikkelden: geef muziekonderwijs en een podium aan kinderen en jongeren waarmee je hun talent ontplooit, en leer hen daarna, om met dat ontplooid talent hun steentje bij te dragen aan onze eigen samenleving. In de afgelopen jaren is veel talent ontplooid.

Sommigen zijn nu op de nationale tv te zien als acteur of presentator, sommigen reizen mee met de privéjet van Top DJ's en staan op top-festivals, sommigen hebben liedjes geschreven die in de wereldwijde hitlijsten staan, tientallen oud-deelnemers zijn naar conservatoria of andere excellente kunstacademiën gegaan en honderden jongeren hebben ruim 50 duizend euro opgehaald voor Bardo en Adamas Inloophuis. En ieder jaar helpen we de lokale economie, want zo'n beetje alles is lokaal. En elk jaar is er een groep enthousiaste jongeren die namens de stichting bruggen bouwt tussen jong en oud, ziek en gezond, publieke instellingen en bedrijven.

moeder bracht me daar vaak heen en dan reden we meestal langs barakken. Op een dag vroeg ik aan mijn moeder, wat zijn die barakken? Zij zei toen: "Dat is Hospice

Marcel de Jong, eigenaar van hotel De Rustende Jager

Vanaf het moment dat Bardo bestaat, is ons horecabedrijf bij het hospice betrokken. Het hospice speelt een belangrijke rol in de Haarlemmermeerse samenleving en wij vinden dat je dat moet ondersteunen. Daarom sponsoren wij elk jaar belangeloos de Cirkel van Licht, dit is een herdenkingsbijeenkomst van Bardo. Dat is elke keer weer een fantastisch samenzijn.

Myrthe Bakker, examenstudent aan het ROC Amsterdam

In het kader van een schoolopdracht waarbij ik een goede-doelenactie mocht opzetten, verzamelde ik samen met een team studenten lege flessen in. De opbrengst van het statiegeld was bestemd voor Bardo. Ik koos voor dit goede doel omdat ik een paar jaar geleden mee heb gelopen bij Bardo en dit heel veel indruk op mij maakte. Ik vind het een mooi idee dat je geld kan schenken aan een doel waardoor de mensen in de laatste levensfase een extraatje kunnen krijgen.

Anner Jan Rocha-Mebus, senior department manager bij Primark Hoofddorp

In het kader van een liefdadigheidsinitiatief van Primark mag elk filiaal in zijn eigen regio een goede doel aanwijzen om als filiaal te steunen. Wij gaven alle collega's in ons filiaal drie opties voor een goede doel waaruit zij mochten kiezen. Bardo kreeg een duidelijke meerderheid aan stemmen. Veel collega's vinden Bardo een mooie stichting met alles wat er naast het hospice nog verder geboden wordt. Zodoende startten wij ons eerste jaar in het kader van dit initiatief met Bardo. Primark schonk een mooi basisbedrag, en wij als Primark Hoofddorp gaan dit bedrag gedurende het jaar aanvullen door middel van lokale werving.

Olivier Bongers, manager bij kringloopbedrijf Meerwinkel

In onze winkel in Hoofddorp werken veel vrijwilligers. Een deel van hen knapt oude fietsen op die via milieustraten van Meerlanden zijn ingeleverd. Dit doen zij niet alleen als sociale bezigheid, maar juist ook omdat ze een deel van de verkoopopbrengst van de fietsen mogen schenken aan collega-vrijwilligers, die zich inzetten voor mooie initiatieven in de regio. Bardo gaat het fietsenteam nauw aan het hart dus toen het team hoorde dat er geld nodig was voor een pomp voor anti-decubitusmatrassen bleek de keuze snel gemaakt!

Ben Mol, lid van Vereniging Gepensioneerden KLM (VG-KLM)

Onze vereniging organiseert jaarlijks een Kerstbijeenkomst waar ongeveer 3600 gepensioneerden met partners voor worden uitgenodigd. Vanwege de zaalcapaciteit kunnen er ongeveer 750 worden geaccepteerd. Tijdens deze bijeenkomst vindt er een loterij plaats waarvoor aanwezigen loten kunnen kopen. De opbrengst van de lotenverkoop komt ten goede aan door de leden aangebrachte goede doelen. Ik heb als lid Bardo aangebracht.

Vanuit persoonlijke situaties heb ik drie goede kennissen tijdens hun palliatieve zorg regelmatig danwel dagelijks bezocht en heb ik ervaren hoe toegewijd de zorgmedewerkers en vrijwilligers de patiënten verzorgden. Met zeer veel respect heb ik dit mogen gadeslaan en het maakte mij ook erg emotioneel. Een dergelijke instantie kan niet zonder vrijwilligers en giften en dat bemoedigde mij om Bardo aan te dragen. Wij hopen vanuit de VG-KLM dat met deze gift die werd gebruikt voor de aanschaf van één pomp voor de anti-decubitusmatrassen de palliatieve zorg voor de patiënten weer iets gerieflijker wordt gemaakt.

Aandacht voor zieke en naaste

Sterven doet een mens maar één keer. Het ondersteunen en begeleiden rondom overlijden door huisartsen is geen gemakkelijke uitdaging. Een goede voorbereiding is het halve werk. Daarom vroeg de Sman (een bemiddelingsplatform tussen huisartsenpraktijken en waarnemende huisartsen) Bardo Leerhuis hierover voor hen een nascholing te organiseren.

Tijdens deze scholing in het Leerhuis van Bardo dachten aanwezigen met elkaar na over praktische randvoorwaarden in de aanloop naar het overlijden. Daarnaast werden eigen voorbeelden van de deelnemers besproken. Dr. Heidi Sharafbayani, huisarts bij huisartsenpraktijk Toolenburg en namens de Sman medeorganisator van de avond, vertelt.

“In de 10 jaar dat ik nu actief ben als huisarts in Hoofddorp is het mijn ervaring dat mijn patiënten en ook de patiënten van collega's uitstekend verzorgd worden in het hospice van Bardo. Maar Bardo is veel meer dan alleen een hospice. Dat werd weer eens goed duidelijk toen ik begin dit jaar samen met Bardo wederom een nascholing organiseerde voor jonge collega-huisartsen, genaamd 'Rondom sterven'.

De nascholing ging niet alleen over medicatie-adviezen maar vooral over onze rol als hulpverlener in een moeilijke fase in het leven van de patiënt en zijn familie en vrienden. Zo gaf Christiaan Rhodius (één van de artsen werkzaam in Bardo) een scherpzinnige uitleg over de psychologie en wisselwerking in deze fase. Hierbij kwam nadrukkelijk naar voren dat er niet alleen aandacht dient te zijn voor de patiënt, maar ook voor de naasten van de patiënt.

Het bijzondere aan Bardo is dat er niet alleen aandacht is voor de zieke patiënt en zijn begeleiding, maar dat er ook aandacht uitgaat naar zijn naasten en wel op maat. Zij moeten na een enorm moeilijke periode, het verlies van hun dierbare, weer verder. Het was dan ook prachtig om het belang van aandacht hiervoor met collega-huisartsen te mogen bespreken. Ik ben benieuwd naar het thema van volgend jaar en ik kan de nascholing zeker aanbevelen.”

Scholingsprogramma

Kijk op www.hospicebardo.nl voor overige scholingen die Bardo regelmatig organiseert voor zorgverleners.

Jongeren en Bardo slaan handen ineen

In de afgelopen jaren groeide GIG uit tot een begrip in de Haarlemmermeer. Een benefietevenement voor en door jongeren dat traditiegetrouw het weekend voor kerst plaatsvindt en dat in 2019 voor de twaalfde keer plaatsvond.

Oprichter Jamie Chua over GIG: “Dit evenement is aan de ene kant bedoeld om jong talent een podium te geven en ze hun talenten op het gebied van entertainment (zoals zang, dans en toneel) te laten ontwikkelen. Aan de andere kant helpt het evenement bewustwording te creëren over dat waar de benefietdoelen Bardo en Adamas Inloophuis voor staan.”

Verwendagen en voorlichting

De opbrengsten die jongeren ophalen bij particulieren en bedrijven in de regio komen al vanaf het begin van de oprichting ten goede aan Bardo en sinds tal van jaren ook aan Adamas Inloophuis.

Van het geld dat wordt opgehaald, organiseren Bardo en Adamas Inloophuis zoal verwendagen en informatiebijeenkomsten voor patiënten/

bezoekers en naasten. Ook financiert Bardo hiermee publieksbijeenkomsten om meer voorlichting te bieden over palliatieve zorg en het besef dat leven en dood bij elkaar horen.

Bovenaan de bucketlist

Afgelopen jaar kreeg het evenement een volledig nieuwe opzet. Zo werd het ditmaal gehouden in de passage van het Cultuurgebouw, compleet met kraampjes, een loterij en optredens door jongerenbands. Bovendien bood het evenement Bardo de kans om vanuit een kraampje kinderen, jongeren en hun ouders op een luchtige manier actief voorlichting te bieden over het belang van volop leven, omdat het leven nu eenmaal niet eindig is. Zo konden bezoekers aan het Bardo-kraampje invullen wat er bovenaan hun bucket list stond. Dit varieerde van “bekende hockeyster worden” tot “naar Nieuw-Zeeland gaan” en “genieten van alle mooie dagelijkse (kleine) dingen”.

Verder leidde een teamlid van Bardo een singer/songwriter workshop in met het thema ‘verbondenheid’. Een thema dat zelfs als de

De organisatie achter GIG 2019 op bezoek in het hospice.

dood op de loer ligt, vaak nog mogelijk is; enkele woorden, kleine gebaren en alledaagse contactmomenten maken soms een wereld van verschil. Aan de hand van deze inleiding gingen de workshopdeelnemers aan de slag met dit thema.

Wij van Bardo danken iedereen die meedeed aan deze geweldige dag en kijken alweer uit naar een volgende editie van GIG! Wil jij ook deel uitmaken van GIG 2020; als jongere, betrokken ondernemer of particulier? Meld je via info@gighaarlemmermeer.nl.

Bardo blogt

'Woorden van bardo' is het blog dat Christiaan Rhodius, arts bij Bardo, bijhoudt. Veel blogs gaan over gesprekken met patiënten. Gesprekken over intense onderwerpen. Elk gesprek is in zichzelf weer uniek. Het is niet zozeer een uitwisseling van gedachten als wel een ontmoeting van personen. Het is een voorrecht te merken hoe een goed gesprek onderlinge verbondenheid geeft. Zie hieronder het blog Arts, gepubliceerd in maart 2020. Onderstaand blog en andere blogs zijn te lezen via www.hospicebardo.nl/woorden-van-bardo.

Arts

'Moet toch gek zijn om als arts hier te werken,' zegt Inge lachend vanuit haar bed. 'Je geneest niets en een dokter moet toch beter maken.'

Ik schuif wat op mijn stoel naast haar bed...

Ik ben terug van vakantie en spreek haar voor de tweede keer. Voeding krijgt ze via haar bloedvaten. De grote zak met voeding hangt naast het hoofdeinde. We hebben net uitgebreid gesproken over de voeding, afscheid nemen en sterven.

'Puur kunstmatig, maar ik hecht er wel aan. Wil nog afscheid kunnen nemen van mijn dierbaren.' Haar telefoon piept van binnenkomende appjes. 'Moet het contact beperken. Collega's hoef ik niet meer te zien. De laatste dagen zijn voor mijn man, kinderen en naasten.'

'Begrijp dat je zaterdag in het Trefpunt van Bardo met naasten afscheid neemt.'

'Ben er helemaal klaar voor, mooie ruimte. En natuurlijk ook gemakzucht.' Ze lacht uitbundig en haalt haar schouders nonchalant op. 'Steeds mensen twee aan twee naast je bed wordt ook zo'n droeve bedoening. Nu kan er onderling ook nog wat gesproken worden. En over iets anders dan alleen mijn dood.'

En richting het einde van het gesprek komt dan haar opmerking over mijn rol als arts.

...'Merk dat ik zoek naar woorden, ehm, even stil val.' Ik ga verzitten. 'Welke dokter geneest er wel?' werp ik terug.

'Een heleboel!' klinkt het resoluut. Ze ziet mijn vertwijfeling. 'Niet dan?'

'Noem eens een voorbeeld?'

Nu zoekt zij naar woorden. 'Kleine kwaaltjes... maar die gaan vanzelf weer over,' zegt ze hardop denkend. 'Nu je het zegt... echt genezen?'

'En zelfs een chirurg die botten aan elkaar vastzet, geneest niet,' vul ik aan. 'Hij of zij behandelt, ondersteunt. Zo wordt genezing mogelijk gemaakt, maar de dokter zelf geneest niet.' Inge knikt instemmend.

'Aan ons hier om jou en jouw familie te ondersteunen in deze fase waarin jullie afscheid nemen van elkaar. Met voeding, medicatie en gesprekken zoals deze. Met de mogelijkheid om afscheid te nemen zoals zaterdag. Palliatieve zorg maakt dingen mogelijk. Daar draag ik als dokter graag aan bij.'

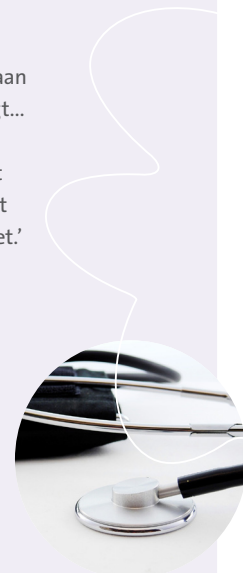
'Leven en sterven is natuurlijk ook een continu proces. Het hoort bij elkaar.' Inge vertelt over haar verlieservaringen, hoe leven en dood ook daarin dicht bij elkaar kwamen.

'Heb hierdoor altijd bewust geleefd, geleefd met het besef dat er een einde is.'

'En nu ben je ook heel bewust bezig met het einde. Bijzonder zo te zien. Ik wens je een goede tijd toe zaterdag.'

'Maak je geen zorgen. Dat gaan we leuk maken.'

Christiaan Rhodius, arts palliatieve geneeskunde, maart 2020

Vrijwilligers gezocht

Bij Bardo werken we met ruim 155 vrijwilligers. Zij dragen allemaal op hun eigen manier hun steentje bij. Zo zijn er zorgvrijwilligers die verpleegkundigen ondersteunen met de zorgtaken in het hospice of helpen in de ondersteuning thuis. Anderen koken de warme maaltijden en weer anderen doen allerhande klusjes in huis. Sommigen zijn gastvrouw of gastheer in de ontvangstruimte of in de huiskamer. Weer anderen zijn verantwoordelijk voor de tuin. Dankzij de toewijding en inzet van onze vrijwilligers kan Bardo zorg op maat bieden.

Op hun beurt worden de zorg- en gastvrijwilligers opgeleid voor hun taken in het hospice en voor ondersteuning thuis.

Voor andere rollen zorgen we bij het starten voor begeleiding en informatie. Daarnaast bieden we vrijwilligers regelmatig passende scholingen, workshops en themabijeenkomsten. Al deze vrijwilligers worden begeleid door twee coördinatoren vrijwilligers.

Wie is geschikt als vrijwilliger?

Iedereen, jong en oud, die zich naast zijn werk en/of gezin wil inzetten voor ernstig zieke mensen kan bij ons vrijwilliger worden. Ook als iemand geen ervaring heeft in de zorg. Levenservaring, flexibiliteit, een evenwichtige persoonlijkheid, aandacht voor anderen maar vooral een lerende houding zijn voor ons de belangrijkste kwaliteiten van onze vrijwilligers.

Meer informatie

Momenteel zijn we specifiek op zoek naar extra zorgvrijwilligers, bestelvrijwilligers, kookvrijwilligers, klusvrijwilligers of tuinvrijwilligers. Wil je meer weten? Kijk op www.hospicebardo.nl onder Betrokken bij Bardo > Vrijwilligers. Of neem contact op met onze vrijwilligerscoördinatoren via tel. 020-3334725 of coördinatievrijwilligers@hospicebardo.nl.

Giften

Wat fijn dat tal van mensen weer een gift ten bate van Bardo hebben gedaan. Mede dankzij deze giften kan het werk van Bardo worden voortgezet en uitgebreid. Ook zijn er giften ontvangen waarbij de afzenders niet herleidbaar waren. Deze gevers willen we op deze plek hartelijk bedanken voor hun gift!

NAAM	GIFT	NAAM	GIFT
Dhr. Verbeek, voor goede zorg echtgenote en familie	75,-	Primark Hoofddorp, Step-Up liefdadigheidsproject	750,-
Diaconie PG De Rank, opbrengst rommelmarkt	790,-	Mw. Sommer-Smit, gift	100,-
PG Hoofddorp Marktpleinker, opbrengst collecte	230,-	Mw. Alleblas, gift t.g.v. 70 ^e verjaardag	450,-
PG Abbenes, collecte kerkdienst nov. 2019	79,-	KBO Amsterdam, Diemen en Duivendrecht, gift	25,-
Dhr. van Groningen en fam., voor goede zorg mw. van Groningen	140,-	Mw. Bakkenhoven-Mesman, nalatenschap uit legaat	5.000,-
VG-KLM, pomp t.b.v. decubitusmatras	1.653,-	Dhr. Chua, donatie n.a.v. proefschrift	590,-
Meerwinkel, pomp t.b.v. decubitusmatras	2.000,-	PG Badhoevedorp/Lijnden, gift	169,-
Mw. Schenk-van Beek, voor goede zorg mw. van Beek	50,-	Mw. den Heijer	50,-
Dhr. Kasje, gift	200,-	Dhr. Brantjes, gift n.a.v. uitvaart mw. Brantjes-Derriks	545,-
Anonieme gift	250,-	Dhr. Robijn, voor goede zorg mw. Marelis	80,-
Myrthe Bakker, opbrengst sponsoractie statiegeld	140,-	Mw. Wiedijk, liefdevolle zorg dhr. Wiedijk en aandacht fam.	100,-
PG Badhoevedorp/Lijnden, gift	200,-	Anonieme gift	50,-
PCI Joannes de Doperkerk, kerstgift	100,-	Fam. Weterings-Landheer, voor geweldige zorg mw. Landheer-Kluit	500,-
Dhr. en mw. van Steenberg, gift	500,-	Dhr. en mw. Gabel-van Beek	50,-
St. Nicolaaskerk, collecte uitvaart	50,-	Dhr. El Borni, gift n.a.v. leuke dag met clubje vrijwilligers	100,-
Dhr. Groeneweg, bordspellen voor hospice		Dhr. Marante	50,-
O. Pols, schenking	1.000,-	Mw. van Aken, gift n.a.v. uitvaart dhr. van Aken	501,-

Kijk- en leestip Stripboek over ervaringen mantelzorgers

Het boek 'Naasten' is een stripboek over wat het voor mensen betekent om te zorgen voor iemand dichtbij die ernstig ziek is en binnenkort komt te overlijden. Het boek verbeeldt mantelzorg in de laatste levensfase, en is grotendeels gebaseerd op interviews met mantelzorgers. In deze fase ligt de focus vaak op de stervende, terwijl deze laatste fase ook veel impact heeft op de naaste familie en vrienden. Voor die impact is doorgaans minder aandacht. Als lezer volg je afwisselend het verhaal over Geert die zorgt voor zijn vrouw met uitgezaaide kanker en over Eva die zorgt voor haar vader met COPD. 'Naasten' is bedoeld voor mensen die willen mantelzorgen om een inkijk te bieden in wat het kan betekenen om te zorgen voor iemand die binnenkort komt te overlijden. Het boek is verkrijgbaar in de boekhandel.

Training voor kookvrijwilligers

In februari volgden kookvrijwilligers van Bardo een externe training waarbij er o.a. werd ingegaan op koken voor palliatief/terminale patiënten. Hierna werd het geleerde direct in de praktijk gebracht.

Bardo in cijfers

Van oktober t/m december 2019

Opnames hospice	92
Komend van thuis	33
Komend van ziekenhuis	49
Komend van elders	10
Overleden in hospice	88
Ontslagen uit hospice	7
Gemiddelde verblijfsduur hospice (dagen)	35
Kortste verblijfsduur hospice (dagen)	1
Langste verblijfsduur hospice (dagen)	181
Gemiddelde leeftijd bij opname (jaar)	72
Jongste patiënt hospice	39
Oudste patiënt hospice	96
Nieuw in zorg bij consulenten palliatieve zorg	55
Totaal geboden zorg door consulenten (uren)	395
Nieuwe inzet van vrijwilligers in thuissituatie	24

Colofon: Bardo ondersteunt en zorgt voor mensen die niet meer te genezen zijn. In het hospice en thuis. Daarnaast ontwikkelt en deelt Bardo actief haar kennis en kunde over palliatieve zorg. Deze nieuwsbrief van Stichting Bardo en Stichting Vrienden van Hospice Bardo is om donateurs en belangstellenden te informeren over van alles rondom Bardo. Wil je je uitschrijven, je gegevens laten wijzigen of de nieuwsbrief voortaan digitaal ontvangen? Laat het ons weten via info@hospicebardo.nl of tel. 020 - 333 4700.

HospiceBardo
 HospiceBardo
 @HospiceBardo

Aan deze nieuwsbrief werkten mee: **opmaak** Buro IK **drukwerk** Drukkerij Groen **fotografie** Archief Bardo, GIG, Kees van der Veer, Ineke Zeeman **redactie** Lucia van der Borg, Simone Koops-Ouwerkerk, Bea Zijlmans, Christiaan Rhodius